

Primorski dnevnik

Polstina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 70 lir

TRST, nedelja, 1. februarja 1970

Leto XXVI - Št. 27 (2521)

Porod nove vlade vzračaj nasprotij

Po dobrem mesecu razprav in kar petih sestankih ena vrhna štirih tajnikov strank levega centra vse kaže, da je končno prišlo do odločitve, da se obnovi štiristranska vlada. Seveda pa zadnja beseda se ni izrečena, saj je sedaj odločitev na socialistih, ki se bodo sestali v torek, ko bo 121 članov CK PSI obravnavalo demokristjanski predlog za sestavo vlade.

V bistvu pa se vprašanje obnove vlade leveda centra stavlja vse od socialističnega zmaga v sredini lanskega leta, ko so začasno zamenjali vladno vrzel z enobranjnim Rumorjevo demokristjansko vlado, nakar naj bi pripravili pogoje za organsko obnovo leveda centra.

So ti pogoji sedaj docela ustvarjeni? Je vse razčiščeno med strankami levega centra? Formalno le do take mere, da se bliža naslednja in konkretna faza razgovorov z vsem dolgin in pompoznim postopkom, ko predsednik republike vsi razna posvetovanja itd. Dejansko politično pa položaj ni nič manj zapleten, kot je bil zaradi notranjih nasprotij med strankami levega centra in še v večji meri notranjosti obeh največjih strank KD in PSI.

Na zunanje se ti spori pogosto kažejo kot spori med osebam, ko prihaja na primer do ostrih kritik na ministrstva za delo Donat Cattina, ki ga vsi "dobro misleči" ali bolje rečeno reaktivni, dolge raznih barv, vseh mogočih pregreh, predvsem pa, da odpira vrata vladni koalicijski komunistom. Nedvomno je osebni element prisoten, kar je povsem naravno, vendar tudi v tem primeru ni odločilo.

Predvsem gre za nagel gospodarski razvoj, ki ga Italija beleži v zadnjih letih, kateremu niso odgovarjali spreminjeni družbeni odnosi. Z drugimi besedami povedano, so delavci morali plačati, s tem da se ni so zvišale realne plače, vso aceno tega razvoja, čemur je povsem logično sledila lanska "sindikalna jesen" s ostrimi delovnimi spori in s bistvenim premikom pri razdelitvi narodnega dohodka.

Ta proces pa se ni ustavil samo pri teh neposredno gospodarskih elementih, temveč je v utrujenju dosledne sindikalne enotnosti, ko se vedno bolj bliža združenje treh sindikalnih organizacij OGIL, UIL in CISL, ki že sedaj vedno enotno nastopajo, prerazdeli socialno-sindikalni okvir in dobi nedvomno politično obelodanost.

Na pozornico so z vedno večjo silo stopile delovne množice, ki so v sindikalnih bitkah dokazale svojo enotnost, visoko stopnjo zrelosti in organiziranosti in ko mimo njih ni bilo odločitev, razporeditve ključnih odločitev glede drugih splošnih gospodarskih pa tudi političnih vprašanj.

Po drugi strani pa je prišlo do boljzi desnice, da bo šel razvoj še hitreje, do boljzi levice pa do tradicionalne privilegije vama z masovnim obsegom političnih in drugih represalij proti delavcem in sindikalnim voditeljem, s pravo ofenzivo vedne tiska in z ustvarjanjem javnega mnenja, da se mora ta razvoj ustaviti.

V tem ozračju se je med pogajanj za obnovo leveda centra ustvarila dvojna fronta: Na eni strani socialdemokrati

Romunija ratificirala pogodbo o neširjenju atomske oborožitve

BUKARESTA, 31. — Romunski državni svet je včeraj ratificiral pogodbo o neširjenju atomske oborožitve. Načelnik države Ceausescu je ob tej priložnosti obzvaloval, da pri sklepanju pogodbe niso upoštevali pripomb in kritik številnih držav in da pogodba ne preprečuje proizvajanja atomskega orožja in ne nudi nobenega jamstva proti uporabi atomskega orožja v morebitni prihodnji vojni. Vendar pa predstavlja prvi korak k omejitvi atomskega oboroževanja ter jo v tem duhu tudi ratificirajo.

Stavke uslužbencev mestnih prevozov

Ze dalj časa se vrši ostra sindikalna bitka uslužbencev mestnih prevoznih podjetij, ki zahtevajo, da se obnovi njih delovna pogodba. Ta bitka zavzema širši okvir, saj gre v bistvu tudi za novo prometno politiko v mestih, kjer je prišlo do pravega kaosa v prometu. Stavke uslužbencev mestnega prometa se nadaljujejo, kljub temu da je prišlo na pobudo ministra za delo do prvih razgovorov. Na sliki povorka uslužbencev mestnih prevozov ob vsedravnem shodu v Rimu

POZORNOST JE USMERJENA NA ZASEDANJE CK PSI

Bo Rumor odstopil že v petek? Vlada sprejela številne sklepe

Pomemben zakonski predlog o nameščenju delovne sile v kmetijstvu - Olajšave pri carinskem postopku v pristaniščih

RIM, 31. — Položaj glede sestave nove vlade se ni spremenil in je vsa pozornost obrnjena na zasedanje CK PSI, ki se bo sestel v torek popoldne. Krožijo najrazličnejše govorice in med drugimi, da se bo skupina Vittorellija, Mancie, Bertoldija in Benjija ponovno vrnila v okvir De Martinove struje, kar bi pomenilo, da bi ostala samo leвица v stranki, ki bi glasovala proti štiristranski vladi.

Centralni komite PSI ima 121 članov: struja De Martina 42, Mancinija 21, Giolittija 9, avtonomistov je 37 in struja Lombardija šteje 13 članov. Sedanja večina temelji na sporazumu med De Martinom, Mancinijem in Giolittijem in šteje 71 glasov, vendar pa so "avtonomisti", ki so desnica v stranki, že povedali, da bodo glasovali za sporazum.

Vzoredno s tem pa se čujejo tudi s strani demokristjanske levice kritike na program vlade, ki naj temelji na predlogu For-

lani. Jutrišnji Avanti pa objavljajo članek Arfeja, v katerem govori o perečih vprašanjih represalij, s čimer podčrtuje razlike, ki obstajajo med stališči socialistov in socialdemokratov.

Razni rimski listi napovedujejo, da bo CK PSI zasedel v torek in prav gotovo vsa sredo. V četrtek naj bi bil sestanek vodstva KD, ki bo sprejelo zaključke in na tej osnovi naj bi Rumor že v petek podal ostavko,

s čimer bi se formalno pričela vladna kriza.

Na današnji seji je vlada sprejela številne zakonske predloge, ki pa se po večini nanašajo na manj pomembna, med njimi pa tudi za nas neposredno zanimiva lokalna vprašanja.

Med širše pomembnimi vprašanji je zakonski predlog o nameščenju delovne sile v kmetijstvu, ki je še zlasti zelo važen na jugu. Donat Cattin je med obrazložitvijo tega zakona dejal, da gre za izvajanje obljube njegove predhodnika socialističnega ministra za delo Brodinija, ki jo je izrekel takoj po tragičnih dogodkih v Avoli.

Zanimiv je tudi zakonski predlog o lastnini in uporabi čolnov ter ladij za šport in zabavo, ki na povsem nov način ureja to vprašanje, tako da se odstranjujejo do sedaj obstoječe birokratske prepreke. Istočasno pa gre tudi za poskus, da se prepreči uporaba tujih in zlasti panamske zastave pri vzdrževanju teh čolnov.

Za naše področje je zlasti pomemben osnutek dekreta, ki ga bo izdal minister za finance v zvezi z izvajanjem pooblastilnega zakona od 23. januarja 1968 št. 29. Ta dekret se nanaša na carinske postopke v tranzitnih pristaniščih, ki ga bodo poenostavili v skladu z naglim naraščanjem prometa preko meja.

Na predlog ministra za industrijo so sprejeli osnutek dekreta za priznanje "naravnih nesreč" v zvezi z neurjem, ki je zajelo novembra 1969 področje pokrajine Trst, Videm, Gorica in Pordenon. Dekret predvideva, da bodo škodovana industrijska, trgovska in obrtniška podjetja prejela pomoč, ki jo predvidevajo obstoječi zakoni.

Na predlog ministra za šolstvo so sprejeli več zakonskih predlogov in med njimi predlog o izpremembi zakona o maturah. Pri tem gre še vedno za poskusni zakon, ki bo veljal dve leti in torej letos drugo leto.

ZAKLJUČEN BRANDTOV OBISK V PARIZU

Pompidou: iskreno in koristno srečanje

V ospredju razgovorov politična in gospodarska vprašanja Evrope

PARIZ, 31. — Danes so se na daljši razgovori med Zahodno Nemčijo in Francijo. V dopoldanskih urah sta se zahodnonemški kancler Brandt in Pompidou ponovno sestala v Elizeju. Po sestanku, ki sta ga imeli francoska in zahodnonemška delegacija, katera se je po pogledu Pompidouja in Brandta udeležila tudi številni ministri z obeh strani, ter po kosilu, ki ga je Brandt priredil najvišjim francoskim predstavnikom, je zahodnonemški predsednik vlade ob 17.45 odpotoval iz Pariza v Bonn. Kot sta izjavila glasnika francoske in zahodnonemške vlade, so bili razgovori plodni in koristni za obe državi.

Po sestanku s Pompidoujem in po skupnem sestanku obeh delegacij, je Brandt izjavil, da se popolnoma strinja s Pompidoujem, ki je označil francosko - zahodnonemške razgovore za iskrene, koristne in polne zaupanja.

Pozneje je glasniki francoske vlade Leo Hamon posredoval častnikarjem izjave Pompidouja po

današnjem razširjenem sestanku. Francoski predsednik je izjavil: «Kakršna koli bo bodočnost, bo do rešitve popolnoma drugačne, če se bodo Francozi in Nemci razumeli. Na to sta mislila tudi kancler Adenauer in general de Gaulle, ko sta podpisala francosko-nemški sporazum... Sodelovanje med našima dvema državama se more nadaljevati ne samo v našo skupno korist, marveč v korist Evrope in sveta».

Leo Hamon je dejal, da se je zahodnonemški kancler popolnoma strinjal s temi ugotovitvami. Po leg tega pa je Brandt načel tudi vprašanje izbire sedeža protosinhrotrona CERN, pri čemer je pripomnil, da pri porazdelitvi mednarodnih ustanov v raznih državah, «Zahodna Nemčija ni mnogo poželja».

Predstavnik francoske vlade je dalje povedal, da je francoski zunanji minister Schumann na sestanku poudaril, da ima lahko vprašanje Berlina osnovno vlogo pri pripravi za sklicanje konference o evropski varnosti, ker je lahko Berlin simbol napetosti ali pa pomirjenja. Zahodnonemski zunanji minister Scheel je obravnaval predvsem vprašanje Sredozemlja in dejal, da je Zahodna Nemčija, čeprav ne leži ob tem morju, zainteresirana za to področje kot članica evropske skupnosti. Zahvali se je Franciji za njeno pomoč pri reševanju nekaterih resnih diplomatskih težav med Bonnom in arabskimi državami po prekinitvi diplomatskih odnosov. Scheel je izrazil svoje zadovoljstvo tudi za stališče francoskega predsednika o vprašanju pooblastil evropskega parlamenta, ko je poudaril da pri tem ne gre za načelna marveč za finančna vprašanja. To Pompidoujevo stališče, je po mnenju zahodnonemškega zunanjega ministra, zelo blizu stališča ostalih članic evropske skupnosti in dokazuje, da Francija ne namerava zavlačevati rešitve tega vprašanja.

Francoski minister za finance D'Estaing in zahodnonemski minister za gospodarstvo Schiller sta razpravljala o finančno - gospodarskih vprašanjih združene Evrope in obeh držav. Poleg tega so danes razpravljali tudi o odnosih z vzhodnimi državami. O tem vprašanju je predstavnik zahodnonemške vlade Rudi von Wechmar izjavil, da zahodnonemška vlada meni, da bo Sovjetska zveza v prihodnjih dneh odgovorila na predlog zahodnih zaveznikov o pročitvi berlinskega vprašanja, o katerem so govorili tudi na sedanjih francosko-nemških razgovorih.

Moro obišče Madžarsko

RIM, 31. — Minister za zunanje zadeve Aldo Moro bo obiskal Madžarsko na vabilo tamkajšnjega ministra za zunanje zadeve Janosa Petra. Uradni obisk bo od 9. do 11. februarja.

Zunanji minister Moro pa bo 12. in 13. februarja obiskal Bolgarijo na osnovi uradnega vabila bolgarskega zunanjega ministra Ivana Baščeva.

BONN, 31. — Jutri bodo v Es-senu podpisali pogodbo o dobavi sovjetskega zemeljskega plina Zahodni Nemčiji. Za sovjetsko stran bo pogodbo podpisal minister za zunanjo trgovino Patolichev.

Uspeh študentske demonstracije v Milanu

Nad 40.000 ljudi v sprevodu in brez incidentov

MILAN, 31. — Nad 40.000 študentov, univerzitetnih profesorjev, delavcev, sindikalistov in drugih predstavnikov italijanskih naprednih organizacij se je danes zbralo po milanskih ulicah, da bi demonstiralo proti policijskemu preganjanju. Demonstracija je organizirala milansko študentsko gibanje. Z razliko od demonstracij, ki jo je gibanje priredilo 21. januarja, ko je policija napadla demonstrante in je prišlo zato do hudih incidentov, se je današnji sprevod odvijal nemoteno. Za to so poskrbeli v veliki meri tudi študentje sami, ki so že pred začetkom demonstracije delili letake s točnimi navodili. Med drugim je bilo v letaku rečeno, da bodo smatrali za provokatorja vsakogar, ki se ne bo držal teh navodil. Po-

leg tega je poseben študentski oddelek skrbel, da ne bi prišlo do posameznih spopadov.

Sprevod je krenil s Trga Sant' Stefano in se je za nekaj minut ustavil na Trgu San Babile in pred sodnijo, nakar se je razšel pred univerzo. Policija se je pojavila samo na Trgu San Babile, kjer je manjša skupina desničarskih ekstremistov poskušala motiti sprevod.

Militem, da se z današnjima proslavama slovenskega kulturnega praznika — leden dni pred uradnim datumom — bolj kot doslej resnično vračamo k sebi. Za proslavo v Trstu smo prvič po 25 letih našli skupno govorico, proslavi v Gorici smo dali z gostovanjem celjskih pevcev poudarek narodne in kulturne povezanosti z matičnim jedrom, s proslavami, ki bodo sledile, bomo dokazovali, da naše ljubezni do domačije ni usmrtil noben strup, že s samim dejstvom, da smo Prešernov dan tudi za mejo spontanosti osvojili kot slovenski kulturni praznik pa smo izpričali, da nas ob različnih pogledih in nazorih le družijo Prešernova slovesna mati.

Ob vsem tem smo seveda še daleč od pravih postulatov Prešernove «Zdravljice», a smo ji vendarle bližji, kot smo ji gotovo bili pred dvajsetimi leti in morda še pred letom ali dveh.

Mislím, da je treba letošnjo proslavo slovenskega kulturnega praznika uokviriti še drugače. Če bi pred 25 leti iz tuzemčnega in borečega se naroda ne vzcvetela roža svobode, bi danes mogli praznovati Prešernov dan? Tu na tej zemlji, kjer si ljubosumno postavljamo valobrane in se istočasno odpiramo viharjem svetovnih spopadov?

Ne, iskreno in pošteno: Ne! Njim hvala, če so najbolj političnem življenju družbe ter istočasno nudi sredstvo proti birokraciji in tehokratizmu na vseh ravneh oblasti.

PREŠEREN ZA NAS

Slovenski narod si je med osvobodilnim bojem izbral 8. februar — obletnico Prešernove smrti, za slovenski kulturni praznik. Izbra ni mogla biti drugačna, saj Slovenci od prve polovice prejšnjega stoletja do danes še nismo dobili duhovnega velikan, ki bi presegel velikost Franceta Prešerna — pesnika in vladca. Njegova «Zdravljica» je še vedno program, jasen, čist kot kristal, revolucionarno napreden če hočete, še vedno je vodilo, pa čeprav so svet od takrat, ko je zapel, mnogokrat pretresle krvave vojne in revolucije.

Za nas izven meja matičnega naroda še posebej? Ali ne čutimo, da smo to mi — «sinovi sloveče matere»? Ali ne velja za nas, pod udarom še vedno mnogih neprijateljev, da «svoraznike z oblakov, rodu naj naša treščil grom!»?

Ali ni, kot da bi pesnik-vojec pel nam, prav nam: «Edinost srčca, sprava, k nam naj nazaj se vrnejo!»?

In še, izpostavljenim skušnjavam velikosti in blišču drugih, opozorilo: «Ljubezni domovci: naden naj vam ne usmrti strup!»?

In končno: «Žive naj vsi narodni...», ali ni kot naš kile po enakopravnosti, ali ni kot naš prizadevanje, da bi ob velikih življenjskih prostih in svobodnih in si bili mejaki kot sosedje in ne kot vrati?

Ko bi se mi sami in drugi v naši neposredni in bolj oddaljeni bližini ravnali po teh plemenitih besedah plemenitega duha, ali bi mar danes ne bilo drugače kot je? Bi mar morali še trošiti energije za smotre, ki so geniju pred več kot stoletjem leti bili jasni, mnogim danes pa niso?

Toda na nas je, da uresničimo Prešernov program vsaj tam, kjer se nas tiče najbolj neposredno: da je v nas živa pripadnost slovenstvu, da si vračamo na našo posest enotnost srčca, spravo, da ne se pustimo zastrupiti v ljubezni do domačije, da iz nas samih prispevamo k skupnim naporom, da bi prepričali sveta bli pregan.

Bolj bomo v tem dosledni, pošteni, iskreni in bojevitji, bolj bomo bližji Prešernu, bolj bomo vredni, bolj bomo v sozvočju z resnostjo, ki nas obdaja in z nalogami, ki jih od nas zahtevata čas in življenjski obstoj.

Toda kako bi šele bilo vse drugače, če bi Prešerna poznali in se po njegovem programu ravnali tudi drugi, ne samo mi...

A tudi ob tem vprašanju, ki spontano vzbuja vizijo najlepšega, se raje realno povrtno k sebi, tja, kjer res lahko nekaj naredimo, da vizijo lepšega čim bolj približamo realni perspektivi.

Mislím, da se z današnjima proslavama slovenskega kulturnega praznika — leden dni pred uradnim datumom — bolj kot doslej resnično vračamo k sebi. Za proslavo v Trstu smo prvič po 25 letih našli skupno govorico, proslavi v Gorici smo dali z gostovanjem celjskih pevcev poudarek narodne in kulturne povezanosti z matičnim jedrom, s proslavami, ki bodo sledile, bomo dokazovali, da naše ljubezni do domačije ni usmrtil noben strup, že s samim dejstvom, da smo Prešernov dan tudi za mejo spontanosti osvojili kot slovenski kulturni praznik pa smo izpričali, da nas ob različnih pogledih in nazorih le družijo Prešernova slovesna mati.

Ob vsem tem smo seveda še daleč od pravih postulatov Prešernove «Zdravljice», a smo ji vendarle bližji, kot smo ji gotovo bili pred dvajsetimi leti in morda še pred letom ali dveh.

Mislím, da je treba letošnjo proslavo slovenskega kulturnega praznika uokviriti še drugače. Če bi pred 25 leti iz tuzemčnega in borečega se naroda ne vzcvetela roža svobode, bi danes mogli praznovati Prešernov dan? Tu na tej zemlji, kjer si ljubosumno postavljamo valobrane in se istočasno odpiramo viharjem svetovnih spopadov?

Ne, iskreno in pošteno: Ne! Njim hvala, če so najbolj političnem življenju družbe ter istočasno nudi sredstvo proti birokraciji in tehokratizmu na vseh ravneh oblasti.

JOŽE KOREN

Izjava predsednika Tita pred obiskom Zambije

BEOGRAD, 31. — Predsednik republike maršal Tito je v svoji izjavi zambijski časopisni agenciji ZANA izrazil zadovoljstvo, da bo na vabilo predsednika dr. Kenetha Kaunde obiskal Zambijo, s katero veže Jugoslaviji prijateljstvo, ki je bilo vzpostavljeno za časa borbe za neodvisnost. To prijateljstvo se danes, po besedah Tita, še bolj utrjuje, v vesteran skem sodelovanju obeh držav. Dosledna neodvisna politika obeh držav in velika podobnost pogledov na osnovna mednarodna vprašanja, odločnost v boju za ohranitev polne nacionalne neodvisnosti in v odporu proti vsem zunanjim pritiskom ter vztrajno vzemanje za enakopravnost v mednarodnih odnosih, enako stališče, da je treba odpraviti kolonializem in rasizem — vse to predstavlja, je izjavil jugoslovanski predsednik, trdno osnovo za nadaljnji napredek odnosov in še uspešnejše sodelovanje med obema državama.

Potem ko je poudaril, da Jugoslavija s simpatijami spremlja na pore ljudstva in vlade prijateljske Zambije za napredek dežele in zadovoljstvo, da se bo ponovno srečal s predsednikom Kaundom, je Tito dejal, da bo s predsedni-

kom Zambije tudi tokrat izmenjal misli o mnogih pomembnih in aktualnih mednarodnih vprašanjih, o sodelovanju nevršenih držav in možnost njihovega večjega prispevka k izboljšanju mednarodnega položaja in napredku mednarodnih odnosov na svetu. «Razumljivo je — je poudaril Tito na koncu svoje izjave — da bomo z veliko odgovornostjo proučili naše dvostranske odnose in pota za njihovo nadaljevanje ter vsestranski napredek».

Nocoj je odpotoval iz Beograda glavni ravnatelj za politične zadeve zunanjega ministristva Indo-

nezije dr. Anwar Sani, ki je na čelu delegacije svoje dežele z zastopniki državnega tajništva za zunanje zadeve izmenjal misli o aktualnih mednarodnih vprašanjih, posebno o pripravih bodočega sestanka zastopnikov nevršenih držav v Dar Es Salamu in o dvostranskih vprašanjih. Dr. Sani je pri odhodu izjavil novinarjem, da je zelo zadovoljen z razgovori, ki so potekali v odprtih in priščrčenem ozračju, da Indonezija deli velik pomen bodočemu sestanku nevršenih v Dar Es Salamu, ter izrazil prepričanje, da bo tudi ta sestanek, kot predhodna dva, uspešen.

ČLOVEK BI JIM NE VERJEL, ČE BI NE BILO DOKUMENTOV

Kavkaški starci umirajo vedro in, rekli bi, stoje

Doba stoletnikov pa je mimo, ker odhajajo mladi v mesta, kjer se zastrupljajo

Na Kavkazu, v Azerbejdžanu, v navajajo številke zadnjega ljudskega stoletja iz leta 1959. Zdravniki pa ne morejo z natančnostjo ločiti 90-letnika ali 110-letnika. Nekateri so svojo starost potrdili z dokumenti, drugi so pripovedovali dogodke, ki so se vršili pred sto leti, nekateri so celo opisali rodovnik svojih potomcev.

Da se oblast izogne napačnim informacijam, so ugotovili, da je v vsej Sovjetski zvezi 21.708 oseb, starih nad 100 let in sicer 10 na vsakih 100.000 prebivalcev. Tako so našli v Azerbejdžanu 3039 stoletnikov, v Georgiji pa 2080.

Kako si razlagajo to dolgo življenjsko dobo? Odgovor je vedno enak. Delavci dela intenzivno, režim v državi je zdrav, vedno žive na prostem, pa čeprav morejo le opiti na palico za čredo. Ob večerih se skupaj v vaški krčmi ob polju tipkega domačega vina in si pripovedujejo o junakih dejanjih iz prejšnjega stoletja. Njih zgodbe, pogosto se pravilice govorijo o tlahtnih njihovih rodov, o kruti gozdi in tlahtanju. Vsi so nepopustni. Z ljubeznijo govorijo o svojih domovini, ki so ji žrtvovali svoje dolgo življenje prej malo manj kot fevdalni in sedaj v novi so vsaki državni ureditvi. Čeprav stari nad 100 let, jih kažejo najmlajši. Pravi: «Smrt se nas boja».

Kut Zantarija, stih starci 80 let, pravi, da je star 120 let. Večkrat odhaja na konju po opravkih. Njegova sosedka Lasurija Kif, 125 let stara žena, je lansko leto nabrala nekaj sto kg čaja in je rekla, da se ji smili današnja mladina, ki tako mlada umira. Povedala je, da so ji umrli njeni oči in daljni sorodniki, je 78 let stari pastorek Tartak, ki živi.

Naslednji starci v vasi je 95 let stari vedec Nestor Asuba. Pravi, da se misli poročiti z mlajšo ženo, ki ima imeti mnogo otrok. Njegov mladi sin, ki je 78 let stari, pravi: «Mož je še vedno krepak. Ti starci so resnično tako stari, kakor izjavljajo, pa čeprav nekateri ljudje v vasi dvomijo o njihovi leti. Tu so pa sovjetski genetikol, ki potrjujejo starost» in

način življenja se zatistavi ne da, zato se bo doba stoletnikov prenehala.

Kavkaški starci se smrti ne bojijo in umirajo zelo vedro, umirajo stoje, do zadnjega so prebenedni in njih pamet je jasna.

M. P.

ČEZ DVA TEDNA SE BO DOKONČNO RAZČISTILO

«Zadeva Anastazija» spet na dnevnem redu

Ko bi šlo le za 6100 mark, bi vsega tega ne bilo

Čez dva tedna, sredi februarja, se bo zadeva Anastazija dokončno razčistila. Pravi pravzaprav ni nujno, da bo pravično rešena, zagotovo pa pride do »ad acta«. In kdo je ta zagonezna ženska? Gre za Anno Anderson, ki naj bi bila nekoč Romanov, pozneje Čajkovski, sedaj pa je poročena Mahaman, in ki za

sebe trdi, da je najmlajša hčerka poslednjega ruskega carja Nikolaja II., skratka gre za zagonezno »Anastazijo«, ki že trideset let »išče pravico«.

Pred nedavnim je bila v Karlsruheu razprava, na kateri so reševali »primer Anastazije«, zadevo, ki se že 32 let vleče po sodiških v zvezi z dediščino in priznanjem, da je Anastazija hčerka zadnjega ruskega carja. Na sodni obravnavi se Anastazija ni pojavila in mnogi ravnovedni so se morali zadovoljiti s tem, da so svoje oči pasli na drugih ljudeh, na priča »plave krvi«, ki so prišli na proces.

Sodna dvorana v Karlsruheu je bila prepolna ljudi. Tožilecica pa je ostala doma, v Charlottesvillu v Virginiji v ZDA, kajti njen mož, ameriški zgodovinar Mahaman, je bil mnenja, da »njena prisotnost na razpravi ni važna, niti potrebna«.

Anna Anderson por. Mahaman vztraja pri svojem, pa čeprav gre za skromnih 6100 nemških mark, za del dediščine, ki jo je 1905, ali 1906, tedanji ruski car deponiral v Nemčiji za svoje otroke. Leta 1905 smo imeli v Rusiji ponesrečeno revolucijo in je povsem možno, da se je car ustrašil in da je hotel zagotoviti svojim otrokom bodočnost vsaj s tem, da je vložil v neko banko nekaj denarja. Na račun tega so se seveda razširile najrazličnejše govorice in z leti je nekaj tisoč mark naraslo v 17 milijonov zlatih rubljev, ki da so bili deponirani deloma v Nemčiji, deloma na Anglijskem. V Londonu so to trditve zavrnili, kajti pri njih družina Romanov »ima nobenih noben«.

«Anastazija» — žena ameriškega zgodovinarja Mahamana prav gotovo ne potrebuje 6100 nemških mark, kolikor da ji pripada. Njegov zakon, da bi jo priznali kot edino preživelo hčer zadnjega ruskega carja Nikolaja II. in carice Aleksandre Fjodorovne. O tej zadevi smo že velikokrat slišali in o njej tudi pisali, in vendar se k zadevi vračamo, da bi morala s tem dokončno dati »primer Anastazije« ad acta.

Tisti, ki so kakor koli povezani s pomorom družine Romanov in posredno z »zadevo Anastazije« oziroma Anne Anderson, oziroma Anne Mahaman, se delijo v dva tabora. Eni trdijo, da je gospe Anna Mahaman resnično Anastazija, hčerka carja Nikolaja II., drugi pa menijo, da to ni res.

Zagonezna zadeva se je začela 17. februarja 1920, to se pravi, da bo čez 16 dni točno 50 let, odkar se zadeva vleče.

Leta 1920, 17. februarja je v enega izmed berlinskih kanalov skočil mlado dekle, ki si je hotelo vzeti življenje. Rešili so jo in jo sprejeli v bolnišnico za duševne bolnike v Daildorfu pri Berlenu. Ker niso pri njej našli nobenega dokumenta, so jo registrirali kot »neznano dekle«. To je dejstvo, je dogodek, ki ga je berlinska kronika zabeležila. Berlinska kronika pa je zabeležila tudi to, da je sredi februarja istega leta izginila tudi Poljakinja Francis Schanzkowsky, rojena 16. decembra 1896 v kraju Borek. Izginotje dekleta so prijavili konec februarja, toda vsi napori berlinske policije so bili zaman, dekleta niso nikoli našli. Zato je bila logična predpostavka, da je izginila poljsko dekle, tisto dekle, ki je 17. februarja skočila v berlinski prekop in ki se je pozneje, zaradi šoka, ki ga je doživelo, dala za hčerko carja Nikolaja II.

Nemanka iz berlinskega kanala je namreč v bolnišnici nekemu »zapuhal«, da je ona Anastazija, carjeva hčerka, ki da ni bila umorjena z ostalimi iz carske družine. Zadeva bi se s tem končala, če bi vest o »Anastaziji« ne bila prodrla med ruske begunce in preko teh do samega barona von Kleista, ki je bil nekoč oficir ruske policije. Tedaj so tudi ruski begunci, vsaj del njih, začeli podpirati tezo o »Anastaziji«.

Vrtno se k evveliki kmetinji Anastaziji. Ta se ni točno spominjala, kaj se je bilo zgodilo 1918 v Jekaterinburgu v tisti noči, ko je bila pobita carska družina, toda trdila je, da jo je vso prebodo z bajoneti rešil neki Aleksander Čajkovski, ki da jo je pripeljal v Romunijo, kjer da sta se tudi poročila. Toda Čajkovski je bil v Bukarestu umorjen in zato je Anna odšla v Berlin k svojemu svaku. Hkrati pa je hotela prositi za pomoč svojo »teto« Ireno von Hessen, ženo admirala princa Heinricha Pruskega, brata bivšega nemškega cesarja Vilhelma II. Toda tedaj je doživela živčni zlom in skušala napraviti samomor.

Vsa ta zgodba kar logično zveni, vendar ne prepriča tistih, ki so se v tej zadevi postavili na drugo stran. Na strani Anastazije je bilo nekaj ljudi iz ožje družbe bivše carske družine, kot na primer tudi bivša ruska kmetinja Ksenja, ki se je pozneje omočila z ameriškim industrijcem Williamom Leedsom.

Ko je »Anastazija« obiskala evveliki kmetinjo Ksenjo v ZDA, si je nadelala ime Anna Anderson, pod katerim se je prijavila, ko se je vrnila spet v Nemčijo.

Vse do leta 1931 je vse to dogajanje bilo zasebna stvar »Anastazije«, toda v sodnem letu 1931/32 so se nemška sodišča začela u-

NAŠI KRAJI pred 50 leti

SLOVENSKI NAROD 1. II. 1870

Politično društvo »Soča«

Iz Gorice, 27. januarja: 24. tega meseca je imelo polit. društvo »Soča« v Gorici drugi občni zbor; zbralo se je 35 družabnikov. Huda zima in posebna burja na I-pavski in Dornberški strani jih je zadržala veliko, ki so bili namenjeni, udeležiti se zbora. — Podpredsednik dr. Lavrič bere najprej pismo g. dr. Tonkila, s katerim razlanja svoj odpoved predsedništva in odobritve, ker je z delom preobilo obloženo. Zbor sprejme odpoved, obzoblaje, da se je dr. Tonkila v tako važnem, nam neugodnem času predsedništvu odtegnil. Med tem je došlo pismo gosp. And. Jegliča, ki naznanja svoj izstop iz odbora. Zbor sprejme tudi to odpoved in sklene izvoliti kot denes dva odbornika, to je enega namesto dr. Abram-a in drugega namesto g. Jegliča. Volite predsednika se pa odloži do prihodnjega občnega zbora. Med tem prvi podpredsednik dr. Lavrič dr. Lavrič vodi. — Pri volitvi dveh odbornikov je oddanih 29 listov. Izvoljena sta g. g. Franc Leban, posestnik iz Ornic, Francje in Janes Lizen, posestnik iz Rihemberga s 17 glasovi.

Na to poročila tajnik E. Klavžar o dosedanjem delovanju odbora v spodbujanje družbenosti, naj se potrdijo, da privabi vsak vsaj še enega uda, da postane društvo po tem takim krepkeje in da bi moglo tem uspešnejše delati. O naslednjem predmetu, namreč društvu oporavniku omenil nekdo g. dr. Lavrič o njegovi potrebi, da se zamorejo zbori redno vršiti. Potem se prebere opravniki in zbor ga potrdi in bloe enoglasno. Poročevalec E. Klavžar bere poročilo o volitvi okrajnih ceninskih komisij in o doletnem pozivu in sklene s predlogoma:

I. Slavni odbor naj potrdi poziv, ki se ima razposlati v ugodnem času volitcem okrajnih ceninskih komisij. (Prebere poziv.)

II. Naj se priporoča po društvu »Soča« kandidati za okrajne ceninske komisije. (Prebere imena nasvetovancev.)

Pri splošni razpravi govori g. Matija Doljak in poročevalec Klavžar o važnosti teh volitev in o potrebi nekakega posredovanja, da bodo vsi okrajni z ozirom na njih posebne zemljiščne razmere prijemno zastopani.

Na to se potrdi enoglasno poziv, ki se tako le glasi:

«Dragi prijatelji! Vselej nove postavljene priče so v kratkem zemljiščni davki uravnavati. — Posebne komisije: osrednje, deželne in okrajne bodo dotična dela izvrševale, in sicer na podlagi nove zemljiščne cenitve.

V vsako okrajno komisijo bodo volili vsi župani in podžupani dotičnega glavarstvenega okraja tri ude in tri namestnike, nekoliko velikih posestnikov pa enega ude in enega namestnika. Ti bodo tedaj pravi zastopniki davkoplačavcev in bodo imeli odločevalni glas v okrajnih komisijah, zraven stih, ktere vlada imenuje.

Za sama beseda davek kaže, da volitev teh ude je posebno važna. Če pa pomislimo, da se ima zemljiščni davek preuravnavati, to je po novi pravilni primeri prenatrditi, tedaj senterije povkšati ali znižati; če dalje prevladajo različno zemljiščnih in drugih razmer naše dežele, različno obdelovanje, različne pridloke celo v enem in istem okraju, potem lahko sodimo, da je neobhodno potrebno, da se izvolijo vsesokoli sposobni možje, ki poznajo prav dobro vse razmere dotičnega okraja, možje, ki se ne utrudijo, kadeer ga za blagor dežele in svojih sosedov, ki se ne dajo po komur si bode pregovoriti, ampak ki se trdno drže svojih načel in ki si upajo pri vsaki priliki nevtrastno zagovarjati javne ljudske koristi, tedaj — zmorni, marljivo, značajni možje.

Da se ta namen doseže, naj se vsi župani in podžupani volitve udeležijo in zložijo naj take može izvolijo.

Odbor slov. polit. društva Soča, ki ima zraven družin tudi to posebno nalogo, da si prizadeva v vseh javnih zadevah pospeševati po svojih močih ljudske koristi, povabi je nekoliko največjavnih mož vseh slovensko-goriških okrajev, da bi se z njimi o tej reči posvetovali in tako po zanesljiv poti povzeli za take može, ki bi se imeli voliti v okrajne ceninske komisije. Te može je društvo v občnem zboru dne 24. januarja 1870 potrdilo in ti se vam bodo priporočali, kakor hitro se razpišejo volitve.

Toliko polaga pa že denes vsem volitcem prav nujno na srec, da so pri volitvah zložni in da izvolijo te može, kolikor moreče enoglasno. Opiraje se ponovno na tako iskano jamo popolno zaupanje, se bodo tem srčneje trudili, da izpolnijo vestno in dobro svojo težko nalogo.

Potem se potrdijo tudi vsi odborovni nasvetovanci izveniške enega za Sežanski okraj.

Odbornik Janes Lizen stavi naj, predlog. Naj izreče občni zbor, da se popolnoma vjema z interpretacijo dr. Tonkila in dr. Ziga, na ki sta jo podala v zadnji seji lanskega dež. zbora o zedinjenji Slovencev, in da obzoblaje, da ju niso vsi drugi slovenski poslanci podpirali. Nujnost obvelja.

Predlog sam pa podpirata gosp. Doljak in dr. Lavrič s primernimi govori, zbor ga sprejme enoglasno in naroči odboru, da priobli ta sklep po slovenskih časopisih.

Dr. Lavrič odda na to predsedništvu najstarejšemu odborniku g. Jožetu Nanutu in motivuje ta le predlog:

«Društvo Soča naj poda prošnjo oziroma priitožbo ministrstvom, ali pa naravnost N. V. presv. cesarju, da preizjavo c. kr. uradi 19 državno - osnovnih postav in da naj se preskribo, da se bode vendarle enkrat izvrševal. To prošnjo naj društveni odbor sestavi in jo prihodnjemu občnemu zboru predloži».

Predlog, zadostno podpiran, obvelja enoglasno in sicer se ima sestaviti priitožba naravnost do presv. cesarja. Dr. Lavrič prevzame zopet predsedništvo.

Prihodnji občni zbor se določi na dan 24. febr., to je zadnji četrtke prihodnjega meseca.

Zborova seja, ki se je v najlepšem redu vršila, je končala ob 1 1/2 uri popoldne.

Iz Gorice 31. jan. (Izv. dop.) 25. t.m. se je v deželni dvorani slovesno odprla nova deželna kmetijska šola. Govorili so pri tej priliki deželni glavar grof Pace, koga govor je učitelj kmet. šole gosp. Fr. Povše tudi slovensko pnavljaj, potem c. k. okrajni glavar Bar. Pino italijanski in slovenski, predsednik kmetijske družbe g. Franc grof Coronini in zadnji vodja novega učilišča Dr. Ohlsen.

Najbolj je dopadel in z občno pohvalo je bil sprejet govor Coronini-ov, ki je poudarjal važnost posebnega ministrstva za kmetijstvo, in posebna zasluge bivšega ministra grofa Potocki-a za povzdigo kmetijstva v Avstriji, za oshovo primernih učilišč in posebno tudi za našo novo kmet. šolo.

Prof. dr. Ohlsen je svoj govor celo urobral in si je moral med glasnim branjem dvakrat z vodo grlo omočiti. Začetek njegovega govora se nam ni nič kaj prilgel, posebno ko je poudarjal oštrost discipline v novem učilišču, da ne bo nikdar tolerant, ker to bi bila slabost it.d.

Zdelo se nam je, kakor bi govoril kak nemški pedant preteklega stoletja. Kar je dalje razpravljaj o nekdanjem in sedanjem kmetijstvu, o močeh ki so se in se se trudijo za povzdigo kmetijskih znanosti, je bilo sicer jako zanimivo — pa brez zamere — predlog, posebno ker govori učni gosp. profesor z nam neučnimim napoljskim akcentom.

Dvorana je bila napolnjena s kmetijskimi dijaki, katerih je dozdaj s pripravniški vred 66 — in s povabljenimi in nepovabljenimi gosti. Po slovesnosti je bil banket pri starih kronah, ktere se je udeležilo 27 oddilnih oseb.

Saša Dobrila SAD MAŠČEVANJA

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

V deželnem mladinskem nogometnem prvenstvu

Sodnik oškodoval enajsterico Gaje

Mladinska enajsterica Gaje je v zadnjih dveh tednih odigrala dve pomembni nogometni tekmi, veljavni za uvrstitev v deželno mladinsko prvenstvo. Na žalost pa so imeli mladi gajevci precej smole. V tekmi z enajsterico Rosandra Zeriali so morali poraženi z igrišča. Rezultat 2:0, s katerim so tekmo izgubili, pa ne odraža resničnega stanja na igrišču. Nogometaši iz Padriče so bili sicer tehnično boljši, a jih je sodnik pošteno oškodoval. Posledica upravičenih protestov nad sojenjem tekme, je bila za nameček še izključitev štirih nogometašev. Da je bila tekma vsestransko »črna« za Gajo, je pripomogla še huda poškodba kapetana ekipe Risona, ki je moral zaradi globoke rane nad desnim očesom v bolnišnico. Nekoliko bolje je bilo preteklo nedeljo, ko je Gaja s štirimi rezervami izenačila (1:1) z ekipo San Giovanni.

Vodstvo Gaje sporoča, da se bo 22. februarja začelo pokrajinsko naraščajniško prvenstvo. Vsa slovenska športna društva, ki ne nameravajo nastopiti na tem prvenstvu so vabljena, da prijavijo svoje naraščajnike, ki bi radi nastopili na sedežu Gaje (Padriče štev. 27, tel. 22-61-61). V postev pridejo vsi mladi igralci, ki so že dopolnili 14. leto in niso še presegli 18. leta.

NOGOMET DANES

ALIGA

4. povratno kolo

BARI — BRESCIA
Sbardella
FIORENTINA — LANEROSI V.
Vacchini
INTER — ROMA
Lo Bello
JUVENTUS — SAMPDORIA
Toselli
LAZIO — CAGLIARI
Francescon
NAPOLI — TORINO
Motta
PALERMO — BOLOGNA
Serafini
H. VERONA — MILAN
Acernese

BLIGA

1. povratno kolo

ATALANTA — FOGGIA
Gonella
CATANIA — AREZZO
Campanini

DOMAČI ŠPORT

DANES

Nedelja, 1. februarja 1970

ODBOJKA

Zimski pokal prijateljstva
10.00 v Trstu, stadion «1. maja»
Zarja — Partizan Poreč (ženske)
Zarja — Pula (ženske)

09.30 na Reki
Bor — Bulevard (ženske)
Bulevard — Breg (ženske)
Partizan Reka — Bor (ženske)

11.30 na Reki
Partizan Reka — Breg (moški)
Partizan — Uljanik Pulj (moški)
Uljanik — Breg (moški)

SMUČANJE

Trofeja Rindenpeck
Zjutraj v Saurisu
Nastopa SPDT v moškem veleslalomu

KOŠARKA

Moška D liga
17.30 v Ravennu
Robur — Bor

Prvenstvo naraščajnikov
11.00 na Opčinah
Polet — Bor

Prvenstvo naraščajnic
09.00 na Opčinah
Polet — Calza Bloch A

Na smučarskem prvenstvu italijanskih časnika v alpskih disciplinah, ki je bilo letos v kraju Cermis di Canavese pri Trentu, je tudi letos nastopil naš urednik Gorazd Vesel. Naš stanovski kolega je na smučarskih tekmovanjih časnika že lani dosegel vrsto dobrih rezultatov in uvrstitev. Vse kaže, da tudi letošnja sezona ni zanj nič manj uspešna. V Cermisu je namreč zasedel v kategoriji poklicnih časnika 1. mesto v veleslalomu, 2. v smuku in 1. mesto v kombinaciji. Na skupni lestvici pa je zasedel odlično tretje mesto za Scagiantem iz Trenta in Kuhnem iz Neaplja (ta dva sta nastopala v kategoriji publicistov). Uspehov našega stanovskega tovariša Gorazda Vesela smo se iskreno razveselili.

KOŠARKA

V minibasketu

BOR MED NAJMOČNEJŠIMI PETERKAMI TEKMOVANJA

Na tem turnirju sodeluje tudi Polet

V preteklem tednu se je začel turnir za prvo trofejo »COCA COLA« v mini-basketu, na katerem nastopa tudi slovenski društvi Bor in Polet. Pobuda je zares hvala vredna, saj na tem turnirju nastopa veliko število najmlajših košarkarjev (letniki 1958 in mlajši). Ti lahko že sedaj tekmujejo v tej športni panogi, ki je za najmlajše še posebno primerna. Glavni organizator tega turnirja je bivši sodnik Cenni, ki tudi sodi vse tekme.

Ekipe so razdelili v naslednje skupine:

Prva skupina
Mivar A, CA Minibasket B, Montuza.

Druga skupina
Lloyd Adriatico, CA Minibasket C, Servolana.

Tretja skupina
CA Minibasket A, Polet, Circolo Marina Mercantile.

Četrta skupina

Ricreatori, Olimpia, Bor.
Poleg tega je tudi peta skupina, ki pa je izven konkurence. V tej nastopajo naslednja moštva: sola »Fratelli Visintini«, sola Foschiatti, Mivar B in CA Minibasket D.

Prva moštva vsake skupine se bodo potegovala za mesta od prvega do četrtega. Drugouvrščena moštva vsake skupine bodo igrala za mesta od petega dalje. Tekme so v telovadnici v Ul. Montecengio.

V prvem kolu sta naši peterki tako zaigrali:

CA MINIBASKET — POLET 27:4
»POLET«: Ivan Sosti, Igor Malalan 4, Pavel Ferluga, Marko Sosti, Vinčo Kalin, Evgen Daneu, Sergij Guštin, Boris Artac, Rudi Tauer, Robert Gorup.

Košarkarji Poleta niso mogli kljubovati favoritom tretje skupine, mo-

ODBOJKA

MLADINSKO PRVENSTVO

Brežani za en set zapravili 1. mesto

Zmagala je šesterka CRDA

CRDA — Primorec 2:0 (16:14, 15:7)

CRDA: Ciceviani, Muelner, Spinelli, Rovati, Polli, Antonione, Pangos, Avanzo.

PRIMOREC: Kralj B., Malan, Kralj L., Kralj A., Možinič, Kralj Bo., Križičič, Kralj R.

Mladinci iz Trebča so v tej tekmi presenetili. Pogumno so se vrgli v borbo in so bili v prvem setu stalno v vodstvu. Predvajali so bolj homogeno igro kot višje kvotirani nasprotniki. Ko so pa dosegli 14 točk, se jih je polastila trema. Zapravili so servis in igralci ekipe CRDA so se zbrali ter z dobrimi servisi (vendar z dokaj malo

igro) odločili set v svojo korist.

Drugi niz je bil do polovice samogovor moštva CRDA. Trebenci so se po »time-outu« zbrali in so dohiteli nasprotnike. Vendar pa se ti niso pustili več presenetiti in so z relativno lahkoto zmagali.

Breg — Primorec 2:1 (15:5, 12:15, 15:9)

BREG: Lovriha, Žerjal V., W. Ota, Slavec, Sancin, Pangerc.

Set, ki so ga Trebenci zapravili proti Tržčanom so nato izrgali Brežanom, ki so si tako zapravili prvo mesto. Igrali so zelo raztrgano. Podaje so bile slabe in skoraj vse čez mrežo. Statističnost in brezbriznost sta opravila svoje. Nasprotno pa so se mladinci Primorca zelo potrudili in so igrali lepše kot proti CRDA. Z borbenostjo in skupno igro so izrgali Brežanom niz. V tretjem odločilnem nizu pa so Brežani več točk in so Trebenci podlegli le zaradi pomanjkanja »bloka«. Tekma je bila na splošno nepeta.

Končni zmagovalec te skupine je tržaška CRDA, kateri je količnik setov bolj naklonjen, čeprav ima isto število zmag kot Breg.

Končna lestvica:

CRDA	4	3	1	7	2	6
Breg	4	3	1	7	3	6
Primorec	4	0	4	1	8	0

KOŠARKA

Se ena zmag goriških košarkarjev

Spilugen preteklo nedeljo izpolnil upe Goričanov

Veliko je bilo zanimanja in tudi upanje goriških ljubiteljev košarke ter domače ekipe Spilugen Brava na zmagi preteklo nedeljo, ko so Goričani imeli v gosteh močno ekipo Virtus iz Bologne. Zato je bila velika dvorana UGG že mnogo pred začetkom tekme napolnjena do zadnjega kotička in so morali petek igrati v stranskih prostorih posredovani preko televizije.

Goriški košarkarji so že od samega začetka pokazali tehnično zelo lepo in borbeno igro ter so ves prvi polčas diktirali gostom svoj hitri tempo. Bili so stalno v premoči. Zlasti sta pokazala svojo pozitivno vrednost Merlati in Amerikanec Webster. Občinstvo je z velikim navdušenjem in bodrilnimi vzkliki pomagalo domačim športnikom, ki so zaključili prvi polčas z rezultatom 83:34.

V drugem polčasu so Goričani v svojem tempu nekoliko popustili, da so gostje iz Bologne lahko precej zmanjšali razliko. Proti koncu pa so zopet napredovali in zaključili tekmo z lepo zmago ob rezultatu 86:74. Rezultat je popolnoma odgovarjal poteku igre in je bila zmaga domačinov povsem zaslužena. S to zmago so Goričani na lestvici dosegli ekipo Fritz Pelmo, ki ima 6 točk in je v nedeljo izgubila na domačem igrišču proti Simmenthalu. Približno so se tudi ekipi Eldorado, ki ima osem točk. Seveda pa se bodo morali goriški košarkarji tudi v bodoče pošteno potruditi in ohraniti sedanjost polet, da se bodo povzpeli proti bolj gostovi sredini lestvice.

Za Gorico so dali koše: Medot 11, Jessi 12, Magnoni 6, Merlati 20, Granducci 2, Webster 31, Bernardini 4. Med gosti sta bila najuspešnejša Driscoll 24 in Cosmelli 15.

SPDT sporoča

Zimske športne igre so prenesene na 15. februar, če bodo takrat snežne razmere zadovoljive.

SZ BOR obvešča ljubitelje košarke, da je vsak turek na stadionu »Prvi maja« od 16. do 18. ure tečaj za najmlajše košarkarje (letniki 1956 in mlajši).

Atletski odsek SZ Bor

vabi vsa dekleta in fante, ki bi se radi udeleževali pri atletiki, da se udeležijo treningov, ki bodo vsako sredo od 19. do 21. in vsako soboto od 15. do 17. ure ter od 17. do 20. ure v dvoranah stadiona »1. maja« pri Sv. Ivanu v Trstu.

»Ali naj nataknejo srajco na bajonet?«

Popoldne je postalo naravnost nezno: ne le da se je kanonada stopnjevala, tudi s Kalivodo ni bilo več mogoče shajati. Mirmal je s slabotnim glasom kakor črvček v travi. Teže kakor njegovo mrmranje je bilo prenašati njegov pogled, njegove vprašujoče, očitačje oči. Janoda mu je skušal dopovedati, da so odrezani in da čakajo na zvezo.

Kalivodove oči pa niso bile s tem zadovoljne. Videlo se je, kako rad bi nekaj odgovoril. Janodi se je ranjenec za smilili in ga je še dalje tožal:

»Pravzaprav, Kalivoda, si lahko zadovoljen s tem, kar si skupil. Glej, midva sva prišla skupaj k bataljonu in ti boš že nočjo v bolnišnici. Preden ozdraviš, bo vojne že konec. Nas pa še čaka...«

Ranjenčeve oči so bujale v Janodo: zdelo se je, da mu prijateljstva tolažba še veča bolečina. Ali je morda uganil, da Janoda tolaži bolj sam sebe kakor njega? Ker ni mogel zaradi zatekle rane okreniti glave, si jo je pokrklj z obema rokama. In bolesto grganje njegovih s krvjo zalitih ust je bilo še močnejše kakor prej...

»Za bolnika je najbolje, da ga pustiš v miru!« je zaklical Rainer, ki mu je stokanje nezno rezalo živce. Nekateri so potrkusali zaspati, vendar je spanec bežal od njih, čeprav so bili tako trudni, da bi spali noč in dan. Celo Holcman, ki je bil pri roju znan kot največji poležuh, se je moral prepričati, da zmanj rine glavo pod odejo. In čudno sčasoma so jim urneje začeli teči jeziki. Čim bolj se je nagibal poldan, tem bolj tvegane, objestne misli so jih navdajale.

Janoda je razlagal, kaj bi bilo po vojni najpomembnejše storiti. Njegovo mnenje je bilo, da bi se bilo treba prav bogato oženiti in se potem povzicati na ves svet.

»Bogatih nevest, posebno pa vdov, bo po vojni na pretek.« S temi besedami je zaključil svoje razmišljanje.

Barfuss pa je še dalje razpredel načeti razgovor. Pripovedoval je, kako je šel slišal govoriti, da ima Rotšild hčer, ki je sicer normalna, lepo razvita in mlada, le glavo ima svinjsko. Zaradi tega se ne more omožiti, kar je delo očetu že velike preglavice. Vsak ženin se je skesal, brž ko jo je videl v obraz. Zato je Rotšild zdaj povsod doto; prej ji je dajal le deset milijonov, zdaj pa bi hčerko poročil, dobi petdeset milijonov. Na ta način upa, da bo hčer spravil v denar.

Zunaj je tresnilo tako blizu, da je pripovedovalcu in poslušalcem zazibalo mozeg po kosteh. Ko so si spet opomogli, se je po jami razlegel Barfussov prilepjivi, globoki glas:

»Petdeset milijonov, kaj pravite...«

»Petdeset milijonov, to je denar!« je pritegnil Palir.

Niti Segal niti Popovič nista spremenila potez na obrazih. Edini Stefanič je zadovoljil:

»To vendar ni mogoče — ženska s svinjsko glavo?«

Toda Barfuss je trdovratno branil svoje, rekoč, da je na tem svetu vse mogoče celo to, kar se zdaj godi z njimi. Jama je za hip utihnila, slišati je bilo le bobnenje zemlje in stokanje Kalivode. Potem se je Barfuss obrnil k Almerju:

»Ali bi jo ti vzeli?«

»Bi... za petdeset milijonov...«

»Jaz tudi, jaz tudi!« sta se zaporedoma oglasila Holcman in Janoda.

»In jaz bi jo tudi!« je odločno dodal Barfuss.

To je bilo v trenutku, ko je življenje vse enajstovice bilo manj vredno kot počen groš, ko bi jih en sam težki kaliber lahko dvignil iz jame in jim raztresel kosti po zraku.

In čeprav je Zidinja... jih je pretrgal Segal.

Pripomba je izzvala kratko, mučno napetost.

»Vseeno...« je odrezal Almer.

»In če bi bila zamorka!« je potrdil Palir.

Kot bi si bili pogasili pekočo žejo, so zaključili poglavje o Rotšildovi hčerki in petdesetih milijonih.

V četrtek zvečer je priredilo SPDT zanimivo predavanje, na katerem je govoril naš tržaški rojak Sandi Blažina o svojih alpinističnih podvigih med štiristočaki. Blažina je predstavila občinstvu predsednika dr. Mašerova (zgoraj). Na istem večeru so nagradili tudi najbolj udeležence natečaja za planinske slike. Na spodnji sliki dr. Mašerova nagradjuje Marka Oblaka.

NAMIZNI TENIS

Dobra uvrstitev E. Košuta na turnirju v Bologni

Na državnem namiznoteniskem turnirju v Bologni sta pred dnevi nastopila tudi brata Edi in Boris Košuta. Turnirja se je udeležilo nad 230 tekmovalcev iz 51 društev iz vse Italije.

Boris Košuta ni pokazal vsega svojega znanja. Očitno ni dovolj treniral in tako je v osmi finalu prepuštil zmago Frascatolu iz Turina. Njuno srečanje je bilo zelo razburljivo in ga je Turinčan odločil v svojo korist šele v petem nizu.

Odličan nastop pa je opravil Edi Košuta. Med 160 tekmovalcev 2. in 3. kategorije je zasedel odlično 9. mesto in je izgubil le proti zmagovalcu turnirja, Venturiju iz Rima. V prvem kolu je gladko odpravil Crocijo z 2:0 (11, 15), v drugem

Občnega zbora športnega združenja Bor v Trstu se je udeležilo mnogo mladine. Mnogi člani so prideto posegli v diskusijo, iz katere je bila razvidna skrb za obstoj društva. Na sliki: del diskusije med diskusijo.

Popoldne je Rainer že najmanj petkrat pričel:

»Ubogi Held. Kdo bi si bil mislil, da bo prvi?«

Toda vsakokrat brez odziva. Predvčeršnjim in včeršnjim o Heldu večkrat govorili in je njegova usoda izizzvala sočustvo danes pa so postajali zanj vse bolj neobčutljivi. To ni bila posledica brezbriznosti, temveč podzavestni strah, ki je kega davil, kadar se je domislil nesrečnega tovariša. Če bi na dnu nekje, tam pri sru, se je sem in tja posvetil opomnil, da bi Helda vendarle rešili, če bi se bili napeli do skrajne meje. Zato jim je bilo mučno govoriti o tem. Tudi zdaj je Almer zavrnil Rainerja:

»Kaj boš govoril, ko sam dobro veš, kako je bilo!«

»Kakor z njim, bi lahko bilo z vsemi. Nas je rešil v isti situaciji. Ako bi se ne bili zaleteli v izgubljeno kaverno, bi bil zdaj vsi Heldi.«

Almer je govoril resnirano, a prepričevalno. Rainer je moral vnovič obmolkneti in sam glodati svoje občutke.

Proti večeru se je kanonada posebno razhudila. Tako je bila vsak večer. To je pomenilo, da je bo kmalu konec, da je treba stisniti zobe in preločiti zadnje trenutke. Jama je molčala, strmeč v svetlobo, ki se je zaradi mraka z visokim dihom zoževala po prostoru in se naposled spremenila v mehen ris okrog izhoda. Nenadoma je trpek, škodoželjen smeh lupnutil po jami. Vsi so se ozrli. Od kod prihaja, je Stefanič:

»Veste kaj? Hotel bi, da bi bil v tem trenutku med nami Rom...«

Malo prej ni mogel Rainer vzbuditi zanimanja za nesrečnega Held. Misel pa, ki jo je izustil Stefanič, je takoj odprla jila vse. V njih dušah je zagorel žgoc plamen, tako žgoc, da je zapel stisnjene ustnice, Le Almer in Segal sta k njemu krivca sklonila glavi...

(Nadaljevanje sledi)

VOJNI ROMAN SLOVENSKEGA NARODA

46

Doberdob

Bili so res v obupnem položaju; že tretji dan so bili odrezani od stotine ter od avstrijskih jarkov sploh, brez tople jedi, brez kapljice pijače, zakopani pod skalno, okrog katere je že drugi dan neprestano razbijala kanonada. Poleg njih na tleh se je valjal ranjenec, ki mu nihče ni mogel pomagati. Rezervne poročje so bili prehitro pospravljeni. Tudi tobaka ni bilo več in kadilci so zaman preobračali žepa, stikajoč za poslednjim prahom tobaka. Vrh tega je zmanjkalo še sveč. Zadnje svečo je zasegel Almer in jo spravil za skrajno potrebo. Le municije so imeli dovolj, kajti v kaverni so našli dva zaboja patronov in nekaj ducatov ročnih granat.

Najhuje je bilo, da niso videli nobenega izhoda iz trenutnega položaja.

»Ko bi pa Demark in Pekol le prišla do naših...?«

»Mogoče sta dospela do njih, pa ne moreta nazaj,« je dejal Popovič.

Njegova misel je vplivala tako porazno, da sta celo Segal in Almer povsila nizko glavi na kolena.

Barfuss se je pričel rogati: